

## NIEUWSBRIEF

### Maandelijkse uitgave, editie mei 2020

#### Nieuws van de Stichting

- **Eumedion: wetsvoorstel 'vrouwenquotum' gaat niet ver genoeg**

Eumedion is met het kabinet van mening dat beursgenoteerde ondernemingen een wettelijk vrouwenquotum van tenminste 30% voor de raad van commissarissen moet worden opgelegd. Eumedion vindt het daarentegen een gemiste kans dat de beursgenoteerde ondernemingen niet meer hoeven te streven naar minimaal 30% vrouwelijke bestuurders. Dit schrijft Eumedion in haar op 13 mei jl. ingezonden commentaar op het voorontwerp van een wetsvoorstel over meer vrouwen aan de top en over de modernisering van het NV-recht. Het voorontwerp beoogt om de verhouding tussen het aantal mannen en vrouwen in de top van (grote) beursgenoteerde ondernemingen evenwichtiger te maken. Eumedion schrijft in haar reactie dat zij de achterliggende doelstelling van het voorontwerp van harte kan steunen. Hoewel Eumedion de mening van het kabinet deelt dat een diversiteitsquotum een zwaar en uitzonderlijk middel is en overigens ook niet ideaal, kan Eumedion zich er gelet op de trage voortgang met het aantal vrouwelijke bestuurders en commissarissen iets bij voorstellen dat het tijd is dat een doorbraak wordt geforceerd. Eumedion meent dat het voorontwerp er niet toe zou moeten leiden dat ondernemingen – ten opzichte van de situatie waarin de wettelijke streefcijferregeling er nog was – hun ambities op het terrein van diversiteit naar beneden bijstellen. Eumedion is er daarom voorstander van dat wordt geregeld dat bij de door grote ondernemingen vast te stellen passende en ambitieuze doelen in de vorm van een streefcijfer ten minste 30% van de zetels wordt bezet door vrouwen. Daarnaast vindt Eumedion dat beursgenoteerde

ondernemingen de mogelijkheid zouden moeten krijgen om in zeer uitzonderlijke omstandigheden (bijvoorbeeld als een groot deel van de raad van commissarissen onvoorzien aftreedt) tijdelijk van het ingroeiquotum af te wijken. Het gehele commentaar is te downloaden via: <http://bit.ly/2WW2VgA>.

- **Eumedion heeft belangrijke aandachtspunten bij Europese klimaatbenchmarks en ESG-transparantie**

In haar op 6 mei jl. ingediende reacties op een drietal concept gedelegeerde verordeningen voor de nieuwe Europese klimaatbenchmarks en ESG-transparantievereisten voor benchmarks, plaatst Eumedion een aantal belangrijke kanttekeningen. Hoewel Eumedion op hoofdlijnen de doelstellingen van de Europese Commissie ondersteunt, voorziet zij bijvoorbeeld problemen bij het hanteren van 'enterprise value' in de berekening van de 'carbon intensity' van financiële instellingen. Ook het voorstel om bepaalde sociale uitsluitingscriteria, zoals de tabaksindustrie, in de klimaatbenchmarks te incorporeren, draagt volgens Eumedion niet bij aan de doelstellingen van de klimaatbenchmarks. In haar reactie wijst Eumedion daarnaast op de grote verschillen tussen de voorgestelde ESG-transparantie en de ESG-factoren die nu al onder Europese regelgeving gerapporteerd worden (Europese richtlijn niet-financiële verslaggeving) of in de toekomst mogelijk gerapporteerd dienen te worden (Europese verordening inzake informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële sector). Een gebrek aan harmonisatie zal volgens Eumedion onder meer leiden tot extra rapportagekosten en draagt niet bij aan een consistente duurzaamheidsrapportage in de financiële sector en in de reële economie.

Tot slot is Eumedion geen voorstander van de mogelijkheid voor aanbieders van benchmarks om geen informatie over ESG-factoren te rapporteren als de benchmark geen ESG-doelstellingen nastreeft of geen ESG-factoren in de methodologie hanteert. Omdat veel institutionele beleggers in hun beleggingsbeleid rekening houden met ESG-factoren, zou Eumedion ESG-transparantieplichtingen voor alle benchmarks verwelkomen. De volledige reacties op de drie concept gedelegeerde verordeningen kunnen worden gedownload via: <http://bit.ly/2WBHLUQ>.

#### Uit het bestuur

- Tijdens zijn vergadering van 18 mei jl. besprak het **Dagelijks bestuur** onder meer het verloop van het 2020-seizoen van aandeelhoudersvergaderingen (AVA's), de tweede versie van het Eumedion-jaarverslag 2019, een onderzoeksvoorstel, de conceptreactie op de Europese consultatie inzake de herziening van de richtlijn niet-financiële informatie en het concept position paper over de toekomst van niet-financiële verslaggeving.

#### Activiteiten Commissies

- De **Verslaggevings- en auditcommissie** besprak tijdens haar vergadering van 14 mei jl. het rapport van de Commissie Toekomst Accountancysector en de kabinetsreactie daarop. Daarnaast werd een tweede versie van de conceptreactie op de Europese consultatie over de herziening van de richtlijn niet-financiële informatie besproken alsmede het concept position paper over de toekomst van de niet-financiële verslaggeving.

#### Komende activiteiten

- **16 juni 2020, Vergadering Algemeen bestuur.** Op de agenda staan o.a. het conceptjaarverslag en de -jaarrekening 2019, het evaluatierapport van het AVA-seizoen 2020 en het position paper over de toekomst van de niet-financiële verslaggeving.
- **16 juni 2020, 16.00 uur, Vergadering van Deelnemers (virtueel).** Op de agenda staan o.a. de bespreking van

het jaarverslag 2019, de goedkeuring van de jaarrekening 2019 en de decharge van het Algemeen bestuur voor zijn taken in boekjaar 2019. Daarnaast zullen twee onderzoekers van Tilburg University hun onderzoek naar de stewardshipactiviteiten van beleggers in Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen presenteren.

#### Nieuws uit Den Haag

- **Kamers stemmen in met vetorecht voor Staat bij overname van Nederlandse telecombedrijven**

Overnames in de Nederlandse telecomsector kunnen binnenkort worden verboden of teruggedraaid als de nationale veiligheid of de openbare orde in gevaar komt. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als het internet of het dataverkeer als gevolg van de overname op grote schaal dreigt uit te vallen of onbetrouwbaar wordt. Het wetsvoorstel 'ongewenste zeggenschap telecommunicatie', waarin deze bepalingen zijn opgenomen, is namelijk op 7 mei jl. met algemene stemmen door de Tweede Kamer aangenomen en is op 19 mei jl. door de Eerste Kamer als hamerstuk afgedaan. Doel van het wetsvoorstel is het voorkomen dat belangrijke Nederlandse bedrijven in een vitale sector als de telecommunicatie in handen komen van onbetrouwbare, niet-transparante of criminele partijen. Het wetsvoorstel regelt concreet dat een partij die een Nederlands telefoonbedrijf, internetprovider, datacenter of hosting- en certificeringsdienstverlener wil overnemen, waardoor deze partij "relevante invloed" krijgt in de Nederlandse telecomsector, dit vooraf moet melden aan de minister van Economische Zaken en Klimaat. De Tweede Kamer heeft er uiteindelijk van afgezien om een adviescommissie in te stellen die de minister zou moeten adviseren over de proportionaliteit en de rechtmatigheid van een eventueel besluit om een overname van een Nederlandse telecompartij te verbieden of terug te draaien (zie Nieuwsbrief van april 2020). Een amendement van de Tweede Kamerfracties van de VVD, D66, GroenLinks en de SGP hierover werd vlak voor de stemming in de Tweede Kamer afgezwakt. In plaats hiervan moet de minister, als deze voornemens is een verbod op te leggen, de desbetreffende

telecommunicatiepartij vragen om een zienswijze ten aanzien van het voorgenomen besluit met inbegrip van de daaraan ten grondslag liggende motivering. De minister zal bij het nemen van een beslissing de zienswijze van de telecommunicatiepartij moeten betrekken. Het wetsvoorstel zal waarschijnlijk op 1 juli a.s. in werking treden.

- **Onredelijke aandeel- en obligatiehouders worden verplicht mee te werken aan redding bedrijf**

Aandeelhouders en obligatiehouders kunnen binnenkort buiten faillissement worden gedwongen om mee te werken aan een sanering van de schulden van een onderneming. Doel is om ondernemingen die vanwege een zware schuldenlast failliet dreigen te raken, maar nog wel beschikken over levensvatbare bedrijfsactiviteiten, van de ondergang te redden. Het wetsvoorstel hieromtrent is op 26 mei jl. met algemene stemmen door de Tweede Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel gaat ervan uit dat een onderneming eerst via de minnelijke weg probeert om met haar schuldeisers en aandeelhouders tot een akkoord te komen. Pas als dit niet lukt, komt de mogelijkheid van een 'dwangakkoord' in beeld. Daarom komt een akkoord alleen voor rechterlijke goedkeuring ('homologatie') in aanmerking als eerst een traject is doorlopen waarbij een aantal procedurevoorschriften in acht is genomen betreffende de aanbieder, de inhoud en de inrichting van het akkoord en de schuldeisers en aandeelhouders die door het akkoord worden geraakt in de gelegenheid zijn gesteld om zich via een stemming over het akkoord uit te spreken. De stemming geschiedt per klasse van schuldeisers en aandeelhouders, in een fysieke of door middel van een elektronisch communicatiemiddel te houden vergadering dan wel via een schriftelijke procedure. Voor het aannemen van het akkoord is een 2/3 stemmeerderheid (per klasse) nodig van die schuldeisers en aandeelhouders die daadwerkelijk de moeite hebben genomen om hun stem uit te brengen. Hiermee wordt voorkomen dat het wegblijven van ongeïnteresseerde schuldeisers of aandeelhouders de kansen dat een akkoord tot stand komt, al dan niet onbedoeld, worden verkleind. Goedkeuring van het

akkoord door de rechter is al mogelijk wanneer er ten minste één klasse is die met het akkoord heeft ingestemd. De nieuwe regeling zal binnen drie jaar worden geëvalueerd op haar werking en effecten. De Eerste Kamer zal op 2 juni a.s. de procedure voor de behandeling van het wetsvoorstel in de senaat bespreken.

### Nieuws uit Brussel

- **ESMA wil uitgebreide halfjaarverslagen van beursgenoteerde ondernemingen**

Beursgenoteerde ondernemingen moeten in hun halfjaarverslagen 2020 "gedetailleerde en ondernemingsspecifieke informatie" verstrekken over de impact van de Covid-19-pandemie op de bedrijfsvoering en de strategie en de maatregelen die zijn getroffen om de gevolgen van de pandemie het hoofd te bieden. Ook moeten zij de beleggers zo goed mogelijk informeren over de verwachte toekomstige impact van de pandemie op de financiële prestaties, financiële positie en kasstromen, de daaraan verbonden risico's en de maatregelen die worden voorbereid om de verwachte toekomstige impact, risico's en onzekerheden te beperken. Dit staat in een verklaring die de koepel van Europese beurstoezichthouders, ESMA, op 20 mei jl. heeft gepubliceerd. ESMA vindt het van groot belang dat alle Europese beursgenoteerde ondernemingen in hun komende halfjaarverslagen zo transparant mogelijk rapporteren over de financiële situatie en over de voornaamste risico's en onzekerheden als gevolg van de coronacrisis. ESMA vraagt in het bijzonder aandacht voor mogelijke continuïteitsrisico's en voor mogelijke afschrijvingen. ESMA maant de beursgenoteerde ondernemingen om "voorzichtigheid" te betrachten bij het eventueel presenteren van winstcijfers waarin de impact van de Covid-19-pandemie niet is verwerkt, zoals de beruchte 'EBITDAC' ('earnings before interest, taxes, depreciation, amortisation and Covid-19').

### Ondernemingsnieuws

- **AVA's van BESI, AMG, Argen-X en Euronext verwerpen voorgesteld beloningsbeleid voor bestuur**

Aandeelhouders blijven kritisch over ruimhartige voorstellen tot aanpassing van het beloningsbeleid van bestuurders. Nadat

in maart al de beloningsvoorstellen van Wolters Kluwer en SBM Offshore werden weggestemd, gebeurde in mei datzelfde met de voorstellen bij BE Semiconductor Industries (BESI), AMG Advanced Metallurgical Group (AMG), Euronext en Argen-X. Pharming Group haalde bij de aanvang van haar AVA de voorstellen tot wijziging van het beloningsbeleid voor het bestuur, voor een nieuw optieplan voor het bestuur en medewerkers en voor een nieuw beloningsbeleid voor de raad van commissarissen (RvC) zelf van de agenda, omdat toen al duidelijk was dat deze voorstellen niet op de benodigde stemmeerderheid van 75% konden rekenen. Veel BESI-aandeelhouders (vertegenwoordigende 49,7% van het stemmend kapitaal) namen aanstoot aan de mogelijkheid voor de RvC om, naast de bestaande korte- en langetermijnbonussen, nog een groot aantal “discretionaire aandelen” aan de bestuurders toe te kennen. In de afgelopen jaren werd die discretionaire ruimte telkens volledig benut. Een meerderheid (51,3%) van de stemmende aandeelhouders van AMG had problemen met de samenstelling van de beloningsreferentiegroep van deze ‘smallcap’. Tien van de zestien ondernemingen waarmee de beloningsniveaus van het metaalbedrijf worden vergeleken, zetelen in de Verenigde Staten. Dit zorgt voor een sterk opwaartse druk op de beloningen van de bestuurders van AMG. Ook relatief veel aandeelhouders van Euronext (vertegenwoordigende 36,8% van het stemmend kapitaal) vonden dat de ‘peer groups’ van het beursbedrijf onevenwichtig waren samengesteld. Bovendien had de onderneming niks gedaan met de kritiek van aandeelhouders op het beloningsvoorstel dat in oktober 2019 werd voorgelegd. Toen stemde 28,1% van het op de BAVA aanwezige of vertegenwoordigde kapitaal tegen het voorstel. De RvC van Euronext toonde zich “teleurgesteld” over de stemuitslag. De RvC vond het beloningsvoorstel zelf namelijk “eerlijk en degelijk”. Bij het biotechbedrijf Argen-X had ruim 30% van het stemmend kapitaal onder meer moeite met het voorstel om jaarlijks 10.000 opties toe te kennen aan de niet-uitvoerende bestuurders en om de uitvoerende bestuurders te belonen conform het bovenste kwartiel van de Europese

referentiegroep dat overeen zou komen met de mediaan van de Amerikaanse referentiegroep. Ditzelfde punt speelde bij Pharming, ook een biotechbedrijf. Volgens de Pharming-RvC hadden sommige institutionele beleggers het ‘standaardstemadvies’ van de stemadviesbureaus gevolgd. Die stemadviesbureaus zouden, volgens de Pharming-commissarissen, onvoldoende oog hebben voor het belang van het voeren van een beloningsbeleid dat de concurrentie met Amerikaanse ondernemingen aan kan. Pharming zal later dit jaar een BAVA uitroepen waaraan een gewijzigd voorstel ter vaststelling zal worden aangeboden.

- **AVA's van AMG en NXP stemmen tegen beloningsverslagen 2019**

De AVA's van AMG en NXP Semiconductors hebben in meerderheid tegen de over boekjaar 2019 aan bestuurders toegekende beloningspakketten gestemd. De stemmingen zijn slechts adviserend; zij zijn dus niet juridisch bindend. Wel zal in het volgend beloningsverslag moeten worden toegelicht hoe met de 2020 AVA-stemming rekening is gehouden. De op 6 mei jl. gehouden AVA van AMG stemde met 51,3% van de uitgebrachte stemmen tegen het beloningsverslag 2019. De aandeelhouders uitten zo hun onvrede over het in hun ogen ruimhartige beloningsbeleid voor het bestuur. Zo verdiende de bestuursvoorzitter van deze AScX-onderneming over 2019 bijna \$ 4,2 miljoen; gestuwd door een ‘peer group’ die grotendeels uit Amerikaanse ondernemingen bestaat. Aandeelhouders van NXP stemden op 27 mei jl. massaal (met 63,7% van de uitgebrachte stemmen) tegen de 2019-beloningspakketten van de bestuurders van de chipmaker. Aandeelhouders namen vooral aanstoot aan de aan de afzwaaiende CEO Rick Clemmer toegekende variabele beloning van in totaal \$ 17,5 miljoen en de met de nieuwe CEO Kurt Sievers overeengekomen afvloeiingsregeling van bijna \$ 57 miljoen in het geval van een ‘change of control’ in de komende 12 maanden. Ook is er kritiek op de hoogte van de interne ‘pay ratio’: de CEO van NXP verdient 409 keer meer dan de mediaan van de beloning van de ‘gewone’ NXP-werknemer. Het (one-tier) bestuur van het in Eindhoven gevestigde bedrijf zal de

stemresultaten "beoordelen" en de aandeelhoudersopvattingen nauwkeurig tot zich nemen.

- **AVA Shell verwerpt klimaatresolutie van Follow This**

De op 19 mei jl. gehouden AVA van Royal Dutch Shell heeft de 'klimaatresolutie' van Follow This verworpen. Wel was het percentage voorstemmers (14,4%) dit jaar aanmerkelijk hoger dan in 2018 toen slechts 5,5% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal vóór de resolutie stemde van het collectief van aandeelhouders dat Shell sneller duurzaam wil maken. De resolutie vroeg Shell om concrete doelen te formuleren en te publiceren voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen door de Shell-organisatie en haar producten. Deze doelen zouden in lijn moeten zijn met de centrale doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs, namelijk de beperking van de temperatuurstijging op aarde tot ruim beneden de twee graden Celsius. Een grote, maar wel wat afnemende meerderheid van de aandeelhouders is vooralsnog tevreden met de zelf door Shell aangescherpte "ambities". Het olie- en gasbedrijf wil in 2050 netto geen CO<sub>2</sub> meer uitstoten bij de productie van olie, gas, brandstoffen, chemische producten en stroom. Daarnaast voert het bedrijf zijn ambitie op om de CO<sub>2</sub>-voetafdruk van alle producten die het verkoopt in 2050 te reduceren tot 65% in plaats van de huidige ambitie van 50%. In 2035 moet de CO<sub>2</sub>-voetafdruk van Shell's producten al met 30% zijn verlaagd in plaats van de eerder gecommuniceerde 20%. De formele AVA van Shell vond dit jaar, vanwege het coronavirus, achter gesloten deuren plaats, waarbij aandeelhouders niet welkom waren. Wel vond op 13 mei jl. nog een virtuele vraag/antwoord-sessie plaats tussen Shell-aandeelhouders en het Shell-bestuur. De uit die sessie voortvloeiende informatie konden aandeelhouders nog betrekken bij het bepalen van het stemgedrag ten aan van de AVA-voorstellen.

- **RvC Hydratec draagt president-commissaris voor zesde benoemingstermijn van 4 jaar voor**

De RvC van Hydratec heeft zijn voorzitter, Egbert ten Cate, voor een zesde

benoemingstermijn van vier jaar bij de AVA voorgedragen. Dit blijkt uit de op 15 mei jl. gepubliceerde agenda voor de op 26 juni a.s. te houden AVA van het bedrijf dat industriële systemen en componenten vervaardigt. De 74-jarige voormalige bankier wordt door de RvC van Hydratec geroemd om zijn ervaring en jarenlange (sinds 2000) nauwe betrokkenheid bij de onderneming. Hydratec heeft al langer duidelijk gemaakt af te wijken van de maximumzittingstermijn van 12 jaar uit de Nederlandse corporate governance code. De Amersfoortse onderneming is van mening "dat ervaring en kennis van de onderneming [...] bepalend dienen te zijn voor de zittingsduur". Overigens is de heer Ten Cate niet de langstzittende commissaris van een Nederlandse beursonderneming. Die eer gaat naar de 72-jarige Maarten Das die sinds 1994 commissaris is van Heineken en niet-uitvoerend bestuurder van Heineken Holding.

- **JDE Peet's met beschermingsconstructie naar Amsterdamse beurs gebracht**

JDE Peet's is op 29 mei met een beschermingsconstructie naar de Amsterdamse beurs gebracht. De koffieproducent zal binnenkort een beschermingsstichting oprichten die ten tijde van een vijandige overnamesituatie of ongewenst aandeelhoudersactivisme beschermingspreferente aandelen kan nemen tot 100% van het aantal dan uitstaande gewone aandelen. Daarnaast geniet de nieuwe beursgenoteerde onderneming nog economische bescherming: de aandeelhouders die JDE Peet's naar de beurs hebben gebracht – investeringsmaatschappij JAB en voedselconglomeraat Mondelēz International – houden voorlopig nog ruim 80% van het geplaatste kapitaal. Deze twee bedrijven hebben bovendien een 'acting in concert'-overeenkomst gesloten, zodat zij het stemgedrag onderling kunnen afstemmen. Deze twee aandeelhouders zijn daarnaast sterk vertegenwoordigd in het (one-tier) bestuur: 9 van de 13 niet-uitvoerende bestuurders zijn verbonden aan JAB of Mondelēz International. Deze twee bedrijven houden voorlopig ook alle greep op het beloningsbeleid van JDE Peet's. Zij hebben namelijk statutair verankerd dat het

beloningsbeleid voor het bestuur met een gewone AVA-stemmeerderheid wordt vastgesteld in plaats van de 'default-optie' uit de wet (75% van de uitgebrachte stemmen). De nieuwe, externe aandeelhouders hebben niet het recht om een statutenwijziging te initiëren. Minderheidsaandeelhouders hebben de komende tijd al met al weinig effectieve zeggenschap in het koffiebedrijf waarvan ook het Nederlandse merk Douwe Egberts deel uitmaakt.

### Overige interessante zaken

- **IIRC consulteert over wijzigingen in 'integrated reporting'-raamwerk**

Ondernemingen die hun jaarverslagen opstellen conform het 'integrated reporting'-raamwerk van de International Integrated Reporting Council (IIRC) moeten niet alleen uitleggen dat hun verdienmodel leidt tot waardecreatie, maar ook tot mogelijke waardevernietiging. Dit staat in de voorstellen tot wijziging van het uit 2013 daterende 'integrated reporting'-raamwerk. De voorstellen zijn op 21 mei jl. door de IIRC in consultatie heeft gebracht. De IIRC merkt in het consultatiedocument verder op dat er onduidelijkheid bestaat over het verschil tussen 'outputs' en 'outcomes' van het waardecreatieproces. De IIRC komt daarom met een aangescherpte definitie van het begrip 'outcomes: "de interne en externe gevolgen (positief en negatief) die de bedrijfsactiviteiten hebben op de 'kapitalen'. Ook bleek er onder ondernemingen verwarring te bestaan over de term 'impacts'. Ook deze term wordt daarom door de IIRC verduidelijkt: "een beschrijving van de positieve en negatieve (middel)lange termijn gevolgen van de bedrijfsactiviteiten op de directe stakeholders van de onderneming en op de bredere samenleving". Uit het consultatiedocument blijkt verder dat de IIRC nog worstelt met de vraag wat de primaire doelgroep is van een geïntegreerd verslag: 'verschaffers van financiële kapitaal', zoals nu het geval is, of de 'verschaffers van alle kapitalen'. Hieronder vallen dan bijvoorbeeld ook 'menselijk kapitaal' (werknemers) en 'sociaal & relationeel kapitaal' (de lokale en regionale gemeenschappen). Reacties op een eerder dit jaar gehouden 'voorconsultatie' (zie Nieuwsbrief van februari 2020) bleken zeer uiteen te lopen.

De IIRC vraagt belanghebbenden daarom nogmaals op dit onderwerp te reflecteren. Belanghebbenden kunnen dit doen tot 19 augustus a.s.

- **ECB: banken moeten TCFD-aanbevelingen volgen in verslaggeving over klimaatrisico's**

Europese banken moeten klimaat- en milieurisico's integreren in hun bedrijfsstrategie, governancestructuren, risicobeheer en verslaggeving. Zij moeten nog dit jaar een beoordeling maken van de belangrijkste klimaat- en milieurisico's en hierover openbaar verslag doen. Deze verslaggeving moet gebeuren aan de hand van het raamwerk van de Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD). Dit staat in een op 20 mei jl. door de Europese Centrale Bank (ECB) gepubliceerd consultatiedocument over zijn verwachtingen hoe banken omgaan met klimaat- en milieurisico's. Klimaat- en milieurisico's kunnen namelijk ook prudentiële risico's opleveren, omdat zij een substantiële impact kunnen hebben op de reële economie en op de banken, aldus de ECB. De door de ECB uitgebrachte 'gids' heeft tot doel het bewustzijn over klimaat- en milieurisico's bij bankbestuurders te verhogen en om het risicomanagement ten aanzien van deze risico's te verbeteren. De gids zal ook door de ECB worden gebruikt in de gesprekken die de centrale bankmedewerkers voeren met de banken die onder ECB-toezicht staan. Belanghebbenden kunnen nog tot 25 september a.s. reageren op het consultatiedocument. Het definitieve document moet dan eind dit jaar klaar zijn, zodat de banken de 'gids' vanaf 2021 kunnen hanteren bij hun verslaggeving over klimaat- en milieurisico's.

- **Zes Europese landen heffen verbod op shortselling op**

België, Frankrijk, Griekenland, Oostenrijk en Spanje hebben hun tijdelijke verbod op het nemen of uitbreiden van shortposities in aandelen van de in deze landen gevestigde beursgenoteerde ondernemingen opgeheven. Dit maakte ESMA op 18 mei jl. bekend. De vijf landen stelden het verbod in na de onrust op de financiële markten als gevolg van de uitbraak van het coronavirus. Verder heeft de Italiaanse

beurstoezichthouder aangekondigd om op 18 juni a.s. het tijdelijke verbod op shortsellactiviteiten in Italiaanse beursgenoteerde ondernemingen niet te zullen verlengen. ESMA zal binnenkort beoordelen of de aangescherpte meldingsplicht voor het nemen van shortposities kan vervallen. Tot in ieder geval 16 juni a.s. geldt nog het voorschrift voor partijen om nettoshortposities in aandelen van ten minste 0,1% bij de nationale beurstoezichthouder te melden. De aanscherping werd op 16 maart jl. als gevolg van de coronacrisis ingesteld. In 'normale omstandigheden' hoeft pas bij een omvang van een nettoshortpositie van 0,2% een melding bij de nationale toezichthouder te worden gedaan. Deze posities worden overigens niet openbaar gemaakt; dat gebeurt pas vanaf een nettoshortpositie van 0,5%.

- **Britse beursondernemingen mogen AVA tijdelijk achter gesloten deuren houden**

Britse beursgenoteerde ondernemingen mogen tot uiterlijk 5 april 2021 hun AVA achter gesloten deuren houden. De Britse beursgenoteerde ondernemingen mogen in deze periode puur virtuele AVA's houden, ook al staan hun statuten dat niet toe. De AVA's hoeven ook niet live gestreamd te worden en aandeelhouders hoeven ook niet in de gelegenheid te worden gesteld om vragen te stellen. Wel moeten alle aandeelhouders in staat worden gesteld om hun stemmen digitaal en op afstand uit te brengen. Dit staat in een wetsvoorstel dat de Britse regering op 20 mei jl. naar het Britse parlement heeft gestuurd. Het wetsvoorstel zal met terugwerkende kracht tot 26 maart 2020 in werking treden. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat de AVA-besluitvorming bij de Britse beursgenoteerde ondernemingen ten tijde van de coronacrisis gewaarborgd blijft en dat de bestuurders van de ondernemingen gevrijwaard blijven voor mogelijke aansprakelijkheid voor de gevolgen van besluiten die door een virtuele AVA zijn genomen terwijl de statuten een dergelijke AVA niet toestaan. Met de mogelijkheid tot het tijdelijk houden van een virtuele AVA volgt het Verenigd Koninkrijk vele andere Europese landen, waaronder Nederland. Het Britse wetsvoorstel bevat echter wel aanzienlijk minder waarborgen

voor de bescherming van bestaande aandeelhoudersrechten, zoals het recht op informatie en om vragen te stellen.